

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

KIRSI LAAKSONEN

Matematiikan perustyökalut insinööreille SY221100-3039

3. Funktiot

DATA ENGINEERING
2024

1 LAUSEKKEET

Aiempi palautus.

2 YHTÄLÖT

Aiempi palautus.

3 FUNKTIOT

3.1 Ensimmäisen asteen polynomifunktiot

1. Tehtävä

Olkoon funktio $f(x) = -2x + 3$. Laske funktion arvo

a) $f(-2)$

$$f(-2) = -2 \cdot (-2) + 3$$

$$f(-2) = 4 + 3$$

$$f(-2) = 7$$

Vastaus: Funktion arvo on 7.

b) $f(a + 2)$

$$f(a + 2) = -2 \cdot (a + 2) + 3$$

$$f(a + 2) = -2a - 4 + 3$$

$$f(a + 2) = -2a - 1$$

Vastaus: Funktion arvo on $-2a-1$.

c) $f(1) - f(-3)$

$$f(1) = -2 \cdot (1) + 3 \quad f(-3) = -2 \cdot (-3) + 3$$

$$f(1) = -2 + 3 \quad f(-3) = 6 + 3$$

$$f(1) = 1 \quad f(-3) = 9$$

$$f(1) - f(-3) = 1 - 9$$

$$f(1) - f(-3) = -8$$

Vastaus: Funktion arvo on -8 .

2. Tehtävä

Laske funktion $g(x) = -\frac{1}{2}x - 3$

a) arvo kohdassa nolla

Eli sijoitetaan x kohdalle 0 ?

$$g(0) = -\frac{1}{2}x - 3$$

$$g(0) = -\frac{1}{2} \cdot 0 - 3$$

$$g(0) = -3$$

Vastaus: Funktion arvo kohdassa $x = 0$ on -3 .

b) nollakohta

Eli funktion vastauksesta tarvii saada 0 ?

$$-\frac{1}{2}x - 3 = 0$$

$$-\frac{1}{2}x - 3 = 0 \quad || +3$$

$$-\frac{1}{2}x = 3 \quad || \cdot (-2)$$

$$x = -6$$

Vastaus: Funktion nollakohta on $x = -6$.

3. Tehtävä

Laske laskimella funktion $f(x) = x^3 + x^2 - 15x + 1$ arvo,

kun $x = \frac{\sqrt{61}-1}{2}$.

Käytä laskimesi muistitoimintoa tai ANS/Enter-näppäintä. Ohje vastauksissa.

Näppäilin:

| 61 | √ | - | 1 | = | / | 2 | = | STO | y^x | 3 | = | + | (| RCL | y^x | 2 | = | - | (| 15 |
x   RCL   =   +   1 |

Vastaus: 1

4. Tehtävä

Määritä suoran kulmakerroin

a) $y = x - 3$

Koska en näe kuin yhden x oletan tästä, että kulmakerroinkin on vain yksi?

Vastaus: $k = 1$

b) $y - \frac{1}{3}x = 2$

$$y = \frac{1}{3}x + 2$$

Sama periaate kuin edellisessä kohdassa?

Vastaus: $k = \frac{1}{3}$

c) $2y - 4x - 2 = 0$

$$2y = 4x + 2 \quad || / 2$$

$$y = 2x + 1$$

Sama periaate kuin aiemmin

Vastaus: $k = 2$

5. Tehtävä

Määritä seuraavien annettujen pisteiden kautta kulkevan suoran kulmakerroin ***laskemalla***.

Kulmakerroin kahden pisteen avulla: $k = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$

a) $(-2, 5)$ ja $(-1, 0)$

Olettaen että x on ensin, sitten y :

$$k = \frac{0 - 5}{-1 - (-2)}$$

$$k = \frac{-5}{-1+2}$$

$$k = \frac{-5}{1}$$

Vastaus: $k = -5$

b) $(4, -2)$ ja $(-3, 7)$

$$k = \frac{7 - (-2)}{-3 - 4}$$

$$k = \frac{7 + 2}{-3 - 4}$$

$$k = \frac{7 + 2}{-7}$$

$$k = \frac{9}{-7}$$

Vastaus: $k = \frac{9}{-7}$

6. Tehtävä

Piirrä suora koordinaatistoon laskemalla sille arvoja taulukkoon.

a) $y = -\frac{1}{2}x - 2$

$$x = -2, y = -1 \quad (-2, -1)$$

Jos $x = 0$:

$$y = -\frac{1}{2} \cdot 0 - 2$$

$$y = -2$$

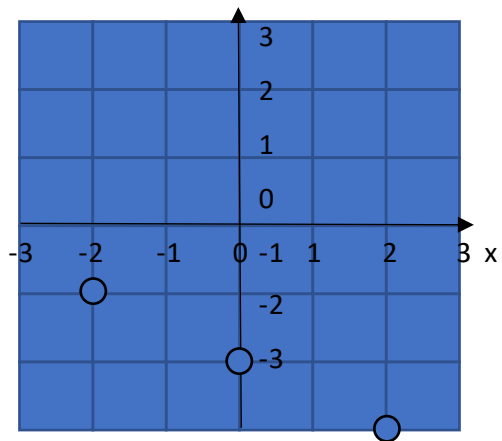
Jos $x = 2$:

$$y = -\frac{1}{2} \cdot 2 - 2$$

$$y = -1 - 2$$

$$y = -3$$

x	y	(x, y)
-2	-1	(-2, -1)
0	-2	(0, -2)
2	-3	(2, -3)

b) $3x - y = -1$

$$-y = -3x - 1 \quad || \times 1$$

$$y = 3x + 1$$

Jos $x = -1$:

$$y = 3(-2) + 1$$

$$y = -6 + 1$$

$$y = -5$$

Jos $x = 0$:

$$y = 3(-0) - 1$$

$$y = -1$$

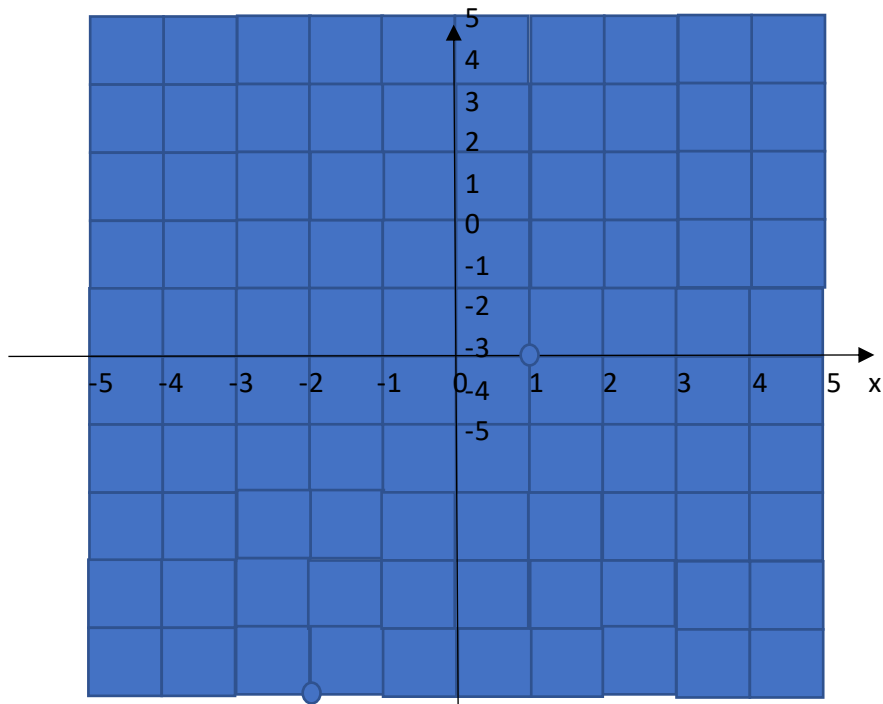
Jos $x = 2$:

$$y = 3(2) + 1$$

$$y = 6 + 1$$

$$y = 7$$

x	y	(x, y)
3	-5	(3, -5)
0	-1	(0, -1)
2	7	(2, 7)

7. Tehtävä

Ratkaise yhtälöpari

a) $\{x - y = 1, x + 2y = 4\}$

$$x - y = 1$$

$$x = 1 + y$$

$$1 + y + 2y = 4$$

$$1 + 3y = 4$$

$$3y = 4 - 1$$

$$3y = 3 \parallel :: 3$$

$$y = 1$$

$$x = 1 + 1$$

$$x = 2$$

Vastaus: $x = 2, y = 1$

b) $\{3x - 2y = -1, 3x + 2y = 7\}$

$$(3x - 2y) + (3x + 2y) = (-1) + 7$$

$$3x + 3x = (-1) + 7$$

$$6x = 6 \parallel :: 6$$

$$x = 1$$

$$3(1) - 2y = -1$$

$$3 - 2y = -1$$

$$-2y = -1 - 3$$

$$-2y = -4 \quad || : 2$$

$$-y = -2 \quad || \times 1$$

$$y = 2$$

Vastaus: $x=1$, $y=2$

8. Tehtävä

Opiskelijalla on 20 sentin ja 50 sentin kolikoita yhteensä 49 kappaletta. Rahaa hänellä on yhteensä 19,40 €. Kuinka monta kappaletta kumpiakin kolikoita opiskelijalla on?

Jos $x = 20$ snt

Ja $y = 50$ snt

Kolikoita on 49 kpl

Tiedetään että $x + y = 49$

Tiedetään että on 1940 snt

$$\{ x + y = 49 \text{ ja } 20x + 50y = 1940$$

$$x = 49 - y$$

$$20(49 - y) + 50y = 1940$$

$$980 - 20y + 50y = 1940$$

$$980 + 30y = 1940 \quad || -980$$

$$30y = 960 \quad || : 30$$

$$y = 32$$

$$x + 32 = 49$$

$$x = 49 - 32$$

$$x = 17$$

Vastaus: Opiskelijalla on 32 x 50 sentin kolikoita ja 17 x 20 sentin kolikoita.

3.2 Trigonometriset funktiot

1. Tehtävä

Laske pisteen (2, -4) etäisyys origosta. Piirrä kuva koordinaatistoon!

Pythagora?

$$d^2 = x^2 + y^2$$

$$d^2 = 2^2 + (-4)^2$$

$$d^2 = 4 + 16$$

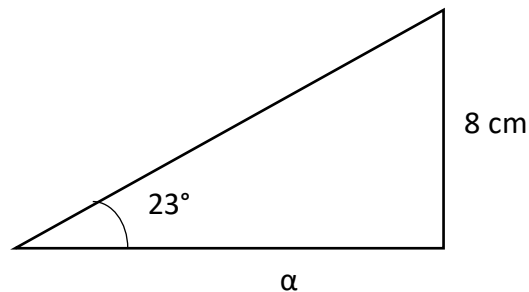
$$d = \sqrt{20}$$

$$d = \sqrt{20} = 2\sqrt{5} \approx 4,47$$

Vastaus: 4,5

2. Tehtävä

Laske sivun a pituus.

a)

= 23 astetta

Kateetti

=

8

cm

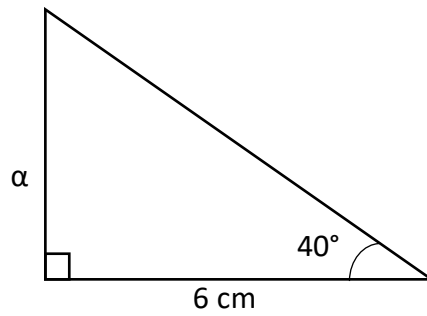
hukassa = a

$$\tan(23^\circ) = \frac{8}{\alpha}$$

$$\alpha = \frac{8}{\tan(23^\circ)}$$

$$\alpha = \frac{8}{0.4245} \approx 18,85$$

Vastaus: 18,85

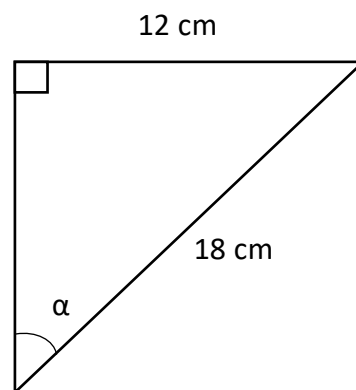

b)

Asdf

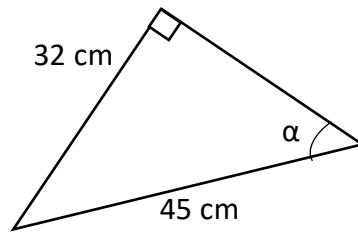
3. Tehtävä

Määritä suorakulmaisen kolmion kulma α .

a)

Asdf

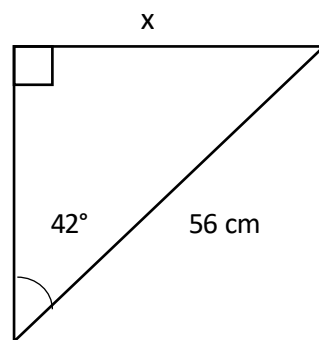

b)

Asdf

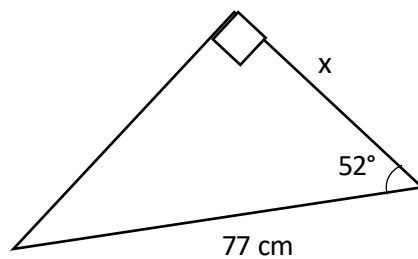
4. Tehtävä

Mikä on x :llä merkityn sivun pituus?

a)

Asdf

b)

Asdf

5. Tehtävä

Voimavektori $\vec{F}$ muodostuu kahdesta koordinaattiakselien suuntaisista komponenteista $F_x = 50 \text{ N}$ ja $F_y = 30 \text{ N}$.

Piirrä kuva ja laske voimavektorin $\vec{F}$ suuruus.

Asdf

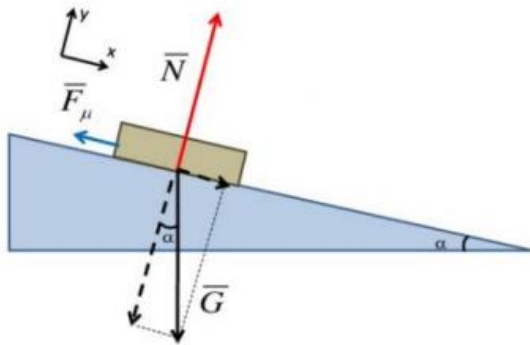
6. Tehtävä

Jaa 60° kulmassa origoon vaikuttava voima $F = 65 \text{ N}$ vaaka- ja pystykomponentteihin.

Asdf

7. Tehtävä

Määritä kappaleen kitkavoima F_μ , jolla kappale pysyy paikallaan kuvan tilanteessa. Kitkavoiman on oltava yhtä suuri kuin painovoiman pinnan suuntainen komponentti $F_\mu = Gx$, jotta kappale pysyy tässä paikallaan. Painovoiman suuruus kuvassa $G = 180 \text{ N}$ ja kaltevuuskulma $\alpha = 21^\circ$.

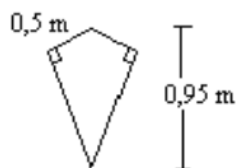

Asdf

8. Tehtävä

Laske kuvan mukaisen leijan pinta-ala.

(pääsykoetehtävä teknikkokoulutukseen, kevät 1992)

Asdf

9. Tehtävä

Ohuen, jäykän levyn pituus on 250 cm ja leveys 210 cm .

Voidaanko levy viedä oviaukosta, jonka leveys on 80 cm ja korkeus 200 cm ?

(yo kevät 1997)

Asdf

10. Tehtävä

Kuinka korkea on torni, joka näkyy 60,0 metrin päässä tornin juuren korkeudelta kulmassa $51,5^\circ$?

(pääsykoetehtävä insinöörikoulutukseen, kevät 1990)

11. Tehtävä

Kiikarin näkökenttä on $7,0^\circ$. Kuinka kaukana on 140 m pitkä ohi kulkeva laiva, joka täsmälleen täyttää kiikarin näkökentän? (yo syksy 1996)

12. Tehtävä

Voimien F_1 ja F_2 yhteisvaikutusta voidaan kuvata resultanttivektorilla F_{kok} .

Laske resultanttivektorin pituus ja suuntakulma x -akselilta, kun $F_1 = 30\text{ N}$ ja sen suuntakulma on 45° ja $F_2 = 40\text{ N}$ ja sen suuntakulma on 135° .

Piirrä kuva.

